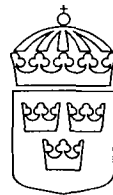

Regeringens proposition

1992/93:28

om ändrade bestämmelser för traktorer och motorredskap, m.m.

Prop.
1992/93:28

Regeringen föreslår riksdagen att anta de förslag som har tagits upp i bifogade utdrag ur regeringsprotokollet den 22 oktober 1992.

På regeringens vägnar

Carl Bildt

Mats Odell

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås som en följd av EES-avtalet att bestämmelserna om förarbehörighet och beskattning av traktorer, som skall träda i kraft den 1 januari 1993, ändras så att i huvudsak de nuvarande bestämmelserna kommer att gälla även efter denna tidpunkt. Vidare föreslås att lagen om överlastavgift inte utvidgas den 1 januari 1993 till att gälla för fordon som är konstruerade för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen.

1 Förslag till Lag om ändring i körkortslagen (1977:477)

Härigenom föreskrivs att 5 § körkortslagen (1977:477)¹ skall ha följande lydelse

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

5 §

Personbil, lätt lastbil eller terrängvagn får föras i yrkesmässig trafik för personbefordran endast av den som har körkort med taxibehörighet eller körkort med behörigheten D.

Traktortåg eller motorredskap med tillkopplat släpfordon får föras i yrkesmässig trafik endast av den som har körkort med behörigheten C, D eller E eller körkort med taxibehörighet.

Traktortåg, *tung terrängvagn* eller motorredskap med tillkopplat släpfordon får föras i yrkesmässig trafik endast av den som har körkort med behörigheten C, D eller E eller körkort med taxibehörighet.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993.

¹ Lagen omtryckt 1980:977.

2 Förslag till Lag om ändring i lagen (1989:700) om ändring i körkortslagen (1977:477)

Prop. 1992/93:28

Härigenom föreskrivs att 1,2,4 och 30 §§ körkortslagen (1977:477)¹ i paragrafernas lydelse enligt lagen (1989:700) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §

Denna lag gäller behörigheten att föra motorfordon, terrängmotorfordon, traktor och motorredskap.

Behörigheten att föra motorfordon, terrängmotorfordon, *trafiktraktor* eller motorredskap klass I anges på följande sätt i körkort.

Behörighet att föra motorfordon, terrängmotorfordon eller motorredskap klass I anges på följande sätt i körkort.

Bokstav	Behörighet	Bokstav	Behörighet
A	motorcykel	A	motorcykel
B	personbil, lätt lastbil och ett till sådan bil kopplat lätt släpfordon, terrängvagn, <i>trafiktraktor</i> och motorredskap klass 1	B	personbil, lätt lastbil och ett till sådan bil kopplat lätt släpfordon, terrängvagn, och motorredskap klass I
C	tung lastbil och ett till sådan bil kopplat lätt släpfordon		
D	buss		
E	släpfordon, oavsett antal och vikt		

Behörighet att i yrkesmässig trafik för personbefordran föra personbil, lätt lastbil eller terrängvagn utmärkes i körkort med beteckningen TAXI.

2 §

Bil, terrängvagn, *trafiktraktor*, motorredskap klass I eller motorcykel får föras endast av den som har körkort för fordonet. Ett körkort med behörigheten A gäller för tung motorcykel först när körkortshavaren har fyllt 18 år. Har släpfordon kopplats till en bil skall föraren ha körkortsbehörighet även för detta.

Utan hinder av första stycket får

1. lastbil, släpfordon eller buss föras

a) utan last eller passagerare inom garageområde, verkstadsområde eller bensinstationsområde eller eljest kortare sträcka av den som har körkort med behörigheten B,

b) med last eller passagerare i fall som avses under a), om färden äger rum

Bil, terrängvagn, motorredskap klass I eller motorcykel får föras endast av den som har körkort för fordonet. Ett körkort med behörigheten A gäller för tung motorcykel först när körkortsinnehavaren har fyllt 18 år. Har släpfordon kopplats till en bil skall föraren ha körkortsbehörighet även för detta.

¹ Lagen omtryckt 1980:977.

i samband med bärgning, reparation eller liknande åtgärd beträffande fordonet samt föraren av detta har körkort med behörigheten B och har fyllt 19 år,

2. motorcykel, lastbil, släpfordon eller buss föras i tjänsteutövning av polisman, som har körkort med behörigheten B.

Den vars körkort har återkallats får inom garageområde, verkstadsområde eller liknande utan last eller passagerare föra fordon av det slag som det återkallade körkortet berättigade honom att föra, om medgivande därtill har lämnats. Sådant medgivande får avse en tid av högst tre år.

4 §

Jordbrukstraktor eller motorredskap klass II får föras på väg endast av den som har körkort eller traktorkort.

Utan hinder av första stycket får *jordbrukstraktor* eller motorredskap klass II föras tillfälligt utan körkort eller traktorkort kortare sträcka på väg vid färd till eller från arbetsplats eller mellan en gårds ägor eller för liknande ändamål.

Traktor som är försedd med gummi-hjul eller motorredskap klass II får föras på väg endast av den som har körkort eller traktorkort.

Utan hinder av första stycket får *traktor* eller motorredskap klass II föras tillfälligt utan körkort eller traktorkort kortare sträcka på väg vid färd till eller från arbetsplats eller mellan en gårds ägor eller för liknande ändamål.

30 §

Sökanden får godkännas efter förarprov endast om han i de avseenden som anges i 14 § uppfyller de krav som bör ställas från trafiksäkerhetssynpunkt.

Sökanden får godkännas efter förarprov endast om han i de avseenden som anges i 14 § *första stycket 1, 2 och 3* uppfyller de krav som bör ställas från trafiksäkerhetssynpunkt.

Lag om ändring i lagen (1990:1194) om ändring i lagen
(1989:700) om ändring i körkortslagen (1977:477)

Härigenom föreskrivs att ikraftträdandebestämmelsen till lagen (1989:700) om ändring i körkortslagen (1977:477) i bestämmelsens lydelse enligt lagen (1990:1194) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993.

Den träder dock i kraft den 1 januari 1991 såvitt gäller behörigheten att föra motorredskap som är inrättade som mobilkranar. Sådana motorredskap skall anses som motorredskap klass I.

Traktorkort, som före ikraftträdandet har utfärdats i enlighet med äldre föreskrifter, är fortfarande giltiga.

4 Förslag till Lag om ändring i lagen (1989:702) om ändring i vägtrafikskattelagen (1988:327)

Prop. 1992/93:28

Härigenom föreskrivs att 5, 6, 21, 25 och 25 a §§ samt bilaga 1 till vägtrafikskattelagen (1988:327) i paragrafernas och bilagans lydelse enligt lagen (1989:702) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

5 §

Med skattevikt avses den vikt efter vilken vägtrafikskatt beräknas. Skattevikten utgör för

personbil, motorcykel, traktor eller motorredskap tjänstevikten

buss, lastbil, tung terrängvagn, *terrängsläp* eller annan släpvagn än påhängsvagn totalvikten, dock högst den bruttovikt med vilken fordonet får föras på väg som är upplåten för högst 10 tons axeltryck eller 16 tons boggitryck

påhängsvagn den del av fordonets totalvikt som vilar på dess fasta axel eller fasta axlar, dock högst den bruttovikt med vilken fordonet får föras på väg som är upplåten för högst 10 tons axeltryck eller 16 tons boggitryck.

Kan en buss, lastbil, tung terrängvagn, *terrängsläp* eller släpvagn föras med två eller flera olika karosserier, beräknas skattevikten efter det karosseri som ger högst totalvikt för fordonet. I fråga om lastbil som kan föras med anordning för påhängsvagn beräknas dock skattevikten efter fordonets totalvikt med sådan anordning.

Föreslagen lydelse

5 §

Med skattevikt avses den vikt efter vilken vägtrafikskatt beräknas. Skattevikten utgör för

personbil, motorcykel, traktor eller motorredskap tjänstevikten

buss, lastbil, tung terrängvagn, eller annan släpvagn än påhängsvagn totalvikten, dock högst den bruttovikt med vilken fordonet får föras på väg som är upplåten för högst 10 tons axeltryck eller 16 tons boggitryck

påhängsvagn den del av fordonets totalvikt som vilar på dess fasta axel eller fasta axlar, dock högst den bruttovikt med vilken fordonet får föras på väg som är upplåten för högst 10 tons axeltryck eller 16 tons boggitryck.

Kan en buss, lastbil, tung terrängvagn eller släpvagn föras med två eller flera olika karosserier, beräknas skattevikten efter det karosseri som ger högst totalvikt för fordonet. I fråga om lastbil som kan föras med anordning för påhängsvagn beräknas dock skattevikten efter fordonets totalvikt med sådan anordning.

6 §

Följande fordon är skattepliktiga, om de är eller bör vara upptagna i bilregistret och inte är avställda, nämligen

1. motorcyklar,
2. personbilar,
3. lastbilar,
4. bussar,
5. traktorer,
6. tunga terrängvagnar,
7. motorredskap,
8. släpvagnar,

9. *terrängsläp som dras av en sådan tung terrängvagn som inte skall beskattas som en jordbrukstraktor.*

Följande fordon är skattepliktiga, om de är eller bör vara upptagna i bilregistret och inte är avställda, nämligen

1. motorcyklar,
2. personbilar,
3. lastbilar,
4. bussar,
5. traktorer,
6. tunga terrängvagnar,
7. motorredskap,
8. släpvagnar.

Dock är släpvagnar som dras av motorredskap eller tung terrängvagn skattepliktiga endast om motorredskapet beskattas som trafiktraktor och terrängvagnen beskattas enligt bilaga 1, E 5.

21 §

En traktor hänförs, om annat inte sägs i 22 §, till klass I om den har en tjänstevikt över 2 000 kilogram och används för transport på väg som inte är enskild.

Som traktor klass I beskattas också

1. *en bil som har byggts om till ett dragfordon som inte kan framföras med högre hastighet än 50 kilometer i timmen och endast med svårighet kan ändras så att den kan framföras med högre hastighet,*

2. *ett fordon som är särskilt konstruerat för att användas för på- och avlastning av påhängsvagnar inom hamn- och terminalområden eller andra liknande områden.*

Som traktor klass I beskattas också *en traktor som*

1. *är en till traktor ombyggd bil, eller*

2. *är särskilt konstruerad för att användas för på- och avlastning av påhängsvagnar inom hamn- och terminalområden eller andra liknande områden.*

25 §

Ett motorredskap beskattas som en jordbrukstraktor, om det har en tjänstevikt som inte överstiger 2 000 kilogram.

Om en bil har byggts om till motorredskap, beskattas den dock som trafiktraktor. Detsamma gäller för sådana motorredskap som används för transport av gods på andra vägar än enskilda, om transporterna inte är begränsade till sådana som anges i 22 § andra stycket.

Om en bil har byggts om till motorredskap, beskattas den dock som trafiktraktor. Detsamma gäller för motorredskap *med tjänstevikt över 2 000 kilogram* som används för transport av gods på andra vägar än enskilda, om transporterna inte är begränsade till sådana som anges i 22 § andra stycket.

Andra skattepliktiga motorredskap än de som avses i första och andra styckena beskattas på sätt som framgår av bilaga 1, E 4.

25 a §

En tung terrängvagn beskattas som en jordbrukstraktor om den inte används för transport av gods på andra vägar än enskilda. Detsamma gäller om en tung terrängvagn endast används på sätt som anges i 22 § andra stycket.

I andra fall beskattas en tung terrängvagn på sätt som framgår av bilaga 1, E5.

En tung terrängvagn beskattas som en jordbrukstraktor om den inte används för transport av gods på andra vägar än enskilda. Detsamma gäller om en tung terrängvagn endast används på sätt som anges i 22 § andra stycket *1 eller 2 a, b, eller d.*

Bilaga 1 till vägtrafikskattelagen (1988:327)**Fordonsskatt**

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
4 Släpvagnar med skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av en trafiktraktor eller ett motorredskap ² som be- skattas som en trafiktrak- tor, samt släpvagnar <i>eller</i> <i>terrängsläp</i> som dras av en tung terrängvagn som be- skattas enligt E 5			
med en hjulaxel	3 001 – 8 000	550	45
	8 001 –	2 800	120
med två hjulaxlar	3 001 – 8 000	550	20
	8 001 – 11 000	1 550	50
	11 001 – 17 000	3 050	170
	17 001 –	13 250	250
med tre eller flera hjulaxlar,	3 001 – 11 000	550	20
	11 001 – 14 000	2 150	40
	14 001 – 20 000	3 350	75
	20 001 – 25 000	7 850	105
	25 001 – 30 000	13 100	120
	30 001 – 35 000	19 100	45
	35 001 –	21 350	0

² Dras annan släpvagn än påhängsvagn även av kilometerskattepliktig bil, eller av en annan bil som inte är bensin- eller gasol driven, tas skatt ut enligt 3.

*Föreslagen lydelse***Bilaga 1 till vägtrafikskattelagen (1988:327)****Fordonsskatt**

Fordonsslag	Skattevikt, kilogram	Skatt, kronor	
		grund- belopp	tilläggsbelopp för varje helt hundratal kilogram över den lägsta vikten i klassen
4 Släpvagnar med skattevikt över 3 000 kilogram, som dras av en trafiktraktor ² el- ler ett motorredskap ² som beskattas som en trafiktrak- tor eller av en tung terrängvagn ² som beskattas enligt E5			
med en hjulaxel	3 001 – 8 000	550	45
	8 001 –	2 800	120
med två hjulaxlar	3 001 – 8 000	550	20
	8 001 – 11 000	1 550	50
	11 001 – 17 000	3 050	170
	17 001 –	13 250	250
med tre eller flera hjulaxlar,	3 001 – 11 000	550	20
	11 001 – 14 000	2 150	40
	14 001 – 20 000	3 350	75
	20 001 – 25 000	7 850	105
	25 001 – 30 000	13 100	120
	30 001 – 35 000	19 100	45
	35 001 –	21 350	0

² Dras annan släpvagn än påhängsvagn även av kilometerskattepliktig bil, eller av en annan bil som inte är bensin- eller gasoldriven, tas skatt ut enligt 3.

Lag om ändring i lagen (1990:14) om ändring i lagen
(1972:435) om överlastavgift

Härigenom föreskrivs att 1 § lagen (1972:435) om överlastavgift i paragrafens lydelse enligt lagen (1990:14) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

1 §¹

Överlastavgift tas ut enligt denna lag om lastbil eller buss eller tung terrängvagn eller släpvagn, som dras av bil, tung terrängvagn, traktor eller motorredskap, framförs på väg med högre axeltryck, boggitryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt än som är tillåtet för fordonet, fordonsståget eller vägen.

Överlastavgift tas ut enligt denna lag om lastbil eller buss eller tung terrängvagn, *som är konstruerad för en högsta hastighet som överstiger 30 kilometer i timmen*, eller släpvagn, som dras av bil, tung terrängvagn, *som är konstruerad för en högsta hastighet som överstiger 30 kilometer i timmen*, eller av motorredskap *klass I* framförs på väg med högre axeltryck, boggitryck, trippelaxeltryck eller bruttovikt än som är tillåtet för fordonet, fordonståget eller vägen.

Med väg avses allmän väg, gata eller annan allmän plats.

Högsta för fordonet tillåtna axeltryck, boggitryck och trippelaxeltryck bestäms med ledning av uppgiften i det senaste registreringsbeviset om den garanterade axelbelastningen.

¹ Senaste lydelse 1990:14.

6 Förslag till

Prop. 1992/93:28

Lag om ändring i lagen (1990:1196) om ändring i lagen
(1990:14) om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift

Härigenom föreskrivs att ikraftträdandebestämmelsen till lagen (1990:14) om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift i bestämmelsens lydelse enligt lagen (1990:1196) om ändring i nämnda lag skall ha följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 april 1990. Bestämmelserna i 1 § om tung terrängvagn och om släpvagn, som dras av tung terrängvagn, traktor eller motorredskap, träder dock i kraft först den 1 januari 1993.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1993.

Har den avgiftsgrundande färden ägt rum före ikraftträdandet gäller 1–5 §§ i den äldre lydelsen.

Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 oktober 1992

Närvarande: statsministern Bildt, ordförande, och statsråden B. Westerberg, Friggebo, Johansson, Hörnlund, Olsson, Svensson, af Ugglas, Dinkelspiel, Thurdin, Hellsvik, Wibble, Björck, Davidson, Könberg, Odell, Lundgren, Unckel, P. Westerberg, Ask

Föredragande: statsrådet Odell

Proposition om ändrade bestämmelser för traktorer, m.m.

1 Bakgrund

Riksdagen beslöt våren 1989 (prop.1988/89:48, bet. 1988/89:TU19, rskr.1988/89:306) att anta vissa ändringar i körkortslagen (1977:477), vägtrafikskattelagen (1988:327), och trafikskadelagen (1975:1410). Ändringarna var avsedda att träda i kraft den 1 januari 1991, men ikraftträdandet sköts senare upp till den 1 januari 1993 av skäl som jag återkommer till i det följande.

I den nyss nämnda propositionen finns en utförlig redogörelse för bakgrunden till beslutet. Av denna redogörelse framgår bl.a. att de av riksdagen beslutade bestämmelserna skall ses i belysning av omfattande ändringar i bl.a. vägtrafikkungörelsen (1972:603), bilregisterkungörelsen (1972:599) och fordonskungörelsen (1972:595) som syftar till att skapa nya indelningsgrunder för främst motorredskap och traktorer. Den nuvarande konstruktiva hastigheten 30 km/tim, dvs. den högsta hastighet med vilken fordonen går att framföra, skall i huvudsak slopas som indelningsgrund. Traktorerna delas upp i två klasser, trafiktraktorer och jordbrukstraktorer. För trafiktraktorer skall gälla en högsta legal hastighet på 50 km/tim och för jordbruks-traktorer en högsta legal hastighet på 30 km/tim. För de fordon som får färdas i 50 km/tim skall krav på körkort med behörigheten B gälla. Vidare skall i förarprovet för traktorkort ingå ett praktiskt prov.

Vissa lastbärande fordon som traktordumprar och skotare, som för närvarande anses som traktorer, skall i stället hänföras till en ny fordonsgrupp som benämns tunga terrängvagnar. Dessa fordon skall i stort sett beskattas som traktorer med släpvagn.

När det gäller motorredskap innebär de beslutade bestämmelserna att dessa fordon delas in i två klasser, motorredskap klass I och motorredskap klass II. Till motorredskap klass II räknas därvid motorredskap som är konstruerade för en högsta hastighet som inte överstiger 30 km/tim. För dessa fordon skall de nuvarande bestämmelserna i stort sett fortfarande gälla. Motorredskap klass I är motorredskap som är konstruerade för en högsta hastighet som överstiger 30 km/tim. I stället för en konstruktiv hastighetsgräns

skall för motorredskap klass I gälla en legal hastighetsgräns på 50 km/tim. Detta innebär som förut nämnts att förarbehörigheten skall vara B-behörighet. Motorredskap klass I skall vidare vara registrerings- och skattepliktiga.

Efter förslag i prop. 1989/90:17 om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift beslöt riksdagen hösten 1989 (bet. 1989/90:TU10, rskr. 1989/90:75) att lagen, som omfattade transporter med lastbil, buss eller släpvagn som dras av bil, skall omfatta även transporter med tunga terrängvagnar och släpvagnar som dras av tunga terrängvagnar, traktorer och motorredskap.

Riksdagen beslöt hösten 1990 (prop. 1990/91:35, bet. 1990/91:TU8, rskr. 1990/91:63) att ikraftträdandet av de bestämmelser som nu redogjorts för med vissa undantag skulle skjutas upp till den 1 januari 1993. Bakgrunden till detta beslut var att ett arbete hade påbörjats inom EG med att fastställa nya bestämmelserna för motorredskap och traktorer och att resultatet av detta arbete borde avvaktas innan nya bestämmelser i detta ämne infördes i Sverige.

De regler som det här är fråga om är föreskrifter om motorredskap som beslutas inom ramen för EG:s maskindirektiv (89/392/EEG) i dess lydelse enligt 91/368/EEG, EES-avtalet bilaga II XXIV nr 1). Detta direktiv följer den nya ordningen för direktiv inom EG som benämns "New Approach" och som är avsedd att vara ett led i harmoniseringen av medlemsländernas lagstiftning om olika produkter. De tekniska föreskrifterna har med denna metod fått en helt annorlunda utformning än tidigare. I själva direktivet fastställs endast de väsentliga krav som produkterna skall uppfylla. Det överläts sedan till de europeiska standardiseringsorganen att utarbeta harmoniserade frivilliga standarder med tekniska föreskrifter för produkterna. Ett av de viktigaste av dessa organ, i vilket även Sverige deltar, är European Committee for Standardization (CEN). De nu nämnda tekniska föreskrifterna motsvarar närmast Trafiksäkerhetsverkets föreskrifter som gäller fordonsutrustning. Inom EG finns även förslag att ersätta de nuvarande traktordirektiven med ett nytt direktiv. Enligt dessa förslag skall en ny högsta hastighetsgräns gälla för vilken en traktor får vara konstruerad. De hastighetsgränser som nämnts i detta sammanhang är 40 km/tim eller 50 km/tim.

Vid utarbetandet av de förslag som jag kommer att redogöra för i nästa avsnitt har ett samråd skett med de berörda myndigheterna och branschorganisationerna. Dessa har därvid varit införstådda med att det är nödvändigt att anpassa de svenska bestämmelserna för traktorer till motsvarande bestämmelser inom EG.

2 Överväganden

2.1 Allmänna synpunkter

Enligt vad som upplysts om det ifrågavarande författningsarbetet inom EG, har arbetet inom ramen för maskindirektivet slutförts. Det bör således enligt min mening inte längre finnas något hinder mot att låta bestämmelserna om motorredskap träda i kraft den 1 januari 1993 i enlighet med vad riksdagen tidigare beslutat. Den huvudsakliga innebörden av dessa bestämmelser har behandlats i det föregående avsnittet.

När det gäller traktorer har ännu inte något direktiv antagits för dessa fordon, som skulle innebära att den högsta hastighet för vilken en traktor får vara konstruerad är högre än 30 km/tim. Bestämmelserna för traktorer enligt de EG-direktiv som för närvarande finns överensstämmer i huvudsak med de svenska bestämmelserna. Således gäller enligt dessa direktiv att den högsta hastighet för vilken en traktor får vara konstruerad inte får överstiga 30 km/tim (74/152/EEG i dess lydelse enligt 88/412/EEG, EES-avtalet Bilaga II nr 3). Till följd av EES-avtalet måste EG:s regler för traktorer införlivas med den svenska rättsordningen. Detta innebär i huvudsak en återgång till de bestämmelser av fordonsteknisk art som för närvarande gäller för traktorer. Mot denna bakgrund anser jag att det inte heller finns någon anledning att nu göra någon ändring i behörighets- och skattebestämmelserna för dessa fordon. När EG antar ett nytt direktiv för traktorer, som skiljer sig från de svenska bestämmelserna, får regeringen naturligtvis återkomma till riksdagen i denna fråga.

Det bör i detta sammanhang noteras att fordon som traktordumprar och skotare, som för närvarande hänförs till fordonsggruppen traktorer, inte omfattas av EG:s traktordirektiv. Enligt de bestämmelser som skall träda i kraft den 1 januari 1993 skall de nu nämnda fordonen hänföras till en ny fordonstyp som benämns tunga terrängvagnar.

De ändringar som gjorts i lagen (1972:435) om överlastavgift och som innebär att lagens tillämpningsområde vidgas till att gälla även tunga terrängvagnar samt släpvagnar som dras av motorredskap eller traktorer eller tunga terrängvagnar grundas i huvudsak på att användningsområdet för de nämnda fordonen blir större när den nuvarande konstruktiva hastighetsbegränsningen till 30 km/tim slopas. Om de nuvarande bestämmelserna om en högsta konstruktiv hastighetsgräns för traktorer på 30 km/tim behålls bör enligt min mening lagen om överlastavgift tills vidare inte omfatta dessa fordon. Även andra typer av fordon som har en begränsning av den konstruktiva hastigheten till 30 km/tim bör av samma skäl undantas från lagen om överlastavgift. Om den konstruktiva hastighetsgränsen senare höjs för de ifrågavarande fordonen bör regeringen återkomma till riksdagen även i denna fråga.

2.2 Körkortslagen

Mitt förslag: De behörighetskrav som för närvarande gäller för traktorer skall gälla även efter den 1 januari 1993. I förarprovet för traktorkort skall inte ingå något praktiskt prov.

Skälen för mitt förslag: Som nämnts i det föregående avsnittet har inom EG ännu inte beslutats något traktordirektiv, som innebär en höjning av den högsta hastighet som en traktor får vara konstruerad för. Detta innebär att de nuvarande bestämmelserna i Sverige om traktorer, som i stort sett överensstämmer med de bestämmelser som gäller inom EG, bör behållas. Det finns då inte något skäl att för närvarande ändra de svenska bestämmelserna om behörighet att köra traktorer.

Mitt förslag: De beslutade reglerna skall i huvudsak träda i kraft den 1 januari 1993. Några skatteregler för terrängsläp införs emellertid inte. I övrigt görs vissa förtydliganden av skattepliktsbestämmelserna.

Skälen för mitt förslag: Avsikten är att terrängsläp inte skall få användas på väg som inte är enskild. Någon vägtrafikskatteplikt för dessa fordon bör då inte stadgas. Detta föranleder ändringar i 5 och 6 §§ samt bilagan 1 till vägtrafikskattelagen (1988:327).

Släpvagnar som dras av motorredskap klass I eller tung terrängvagn skall alltid omfattas av registreringsplikt. Skatteplikten bör dock endast omfatta de släpvagnar som dras av motorredskap som beskattas som trafiktraktor och tung terrängvagn som beskattas enligt bilaga 1, E 5. Släpvagnar som dras av tunga terrängvagnar skall i vissa fall vara registrerade, men de får inte beskattas i de fall då de dras av en terrängvagn som beskattas som jordbruks-traktor. Detta föranleder ändringar i 6 § vägtrafikskattelagen.

Bibehållande av nuvarande traktorregler föranleder vissa tekniska ändringar i 21 § vägtrafikskattelagen, vilket dock inte påverkar skattepliktens omfattning.

Vidare bör vissa förtydliganden göras i 25 och 25 a §§ vägtrafikskattelagen. I 25 § andra stycket andra meningen bör uttryckligen sägas att trafiktraktorskatt bör tas ut endast om godstransporterna sker med motorredskap med en tjänstevikt som överstiger 2000 kilogram. Detta överensstämmer med vad som gäller för traktorer enligt 21–22 §§. I 25 a § bör rätten att använda tung terrängvagn med beskattning som jordbrukstraktor inte omfatta de fall då terrängvagnen transporterar gods som har lastats på terrängvagnen, dvs. i de fall som avses i 22 § andra stycket 2 c.

2.4 Lagen om överlastavgift

Mitt förslag: Lagen om överlastavgift skall inte gälla för fordon som är konstruerade för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen.

Skälen för mitt förslag: När lagen (1972:435) om överlastavgift ändrades så att den kom att omfatta tung terrängvagn samt släpvagnar som dras av tung terrängvagn, traktor eller motorredskap, var skälet att användningsområdet för dessa fordon ökat. Detta var en följd av den ändrade fordonsindelningen som innebär att den högsta hastighet för vilken fordonen är konstruerade inte har samma betydelse som tidigare. När den nämnda indelningsgrunden behålls för traktorer bör enligt min mening inte heller släpvagnar som dras av traktorer omfattas av lagen om överlastavgift. Denna lag bör inte heller gälla för andra fordon som är konstruerade för en hastighet av högst 30 kilometer i timmen.

Lagen om överlastavgift skall således gälla för tunga terrängvagnar dvs.

traktordumprar och skotare som har en högsta konstruktiv hastighet som överstiger 30 kilometer i timmen. Trafiksäkerhetsverket har med stöd av sitt bemyndigande i 4 § fordonskungörelsen (1972:595) hittills hänfört traktordumprar och skotare till fordonstypen traktorer. För att undvika att de fordon som det här är fråga om måste inställas till en ny registreringsbesiktning för att registreras om till tunga terrängvagnar, bör de kunna kvarstå som traktorer även sedan de nya bestämmelserna trätt i kraft. Eftersom de nu nämnda fordonen är konstruerade för en högsta hastighet som inte överstiger 30 kilometer i timmen innebär detta ingen förändring i förhållande till lagen om överlastavgift.

3 Upprättade lagförslag

I enlighet med det anförda har inom kommunikationsdepartementet upprättats förslag till

1. lag om ändring i körkortslagen (1977:477),
2. lag om ändring i lagen (1989:700) om ändring i körkortslagen (1977:477),
3. lag om ändring i lagen (1990:1194) om ändring i lagen (1989:700) om ändring i körkortslagen (1977:477),
4. lag om ändring i lagen (1989:702) om ändring i vägtrafikskattelagen (1988:327),
5. lag om ändring i lagen (1990:14) om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift,
6. lag om ändring i lagen (1990:1196) om ändring i lagen (1990:14) om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift.

Förslaget under 4 har upprättats efter samråd med statsrådet Lundgren.

De lagändringar som föreslås innebär i huvudsak att för traktorer kommer de bestämmelser som för närvarande gäller att gälla även efter den 1 januari 1993. Jag anser mot denna bakgrund att lagrådets hörande skulle sakna betydelse.

4 Hemställan

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att anta förslagen till

1. lag om ändring i körkortslagen (1977:477),
2. lag om ändring i lagen (1989:700) om ändring i körkortslagen (1977:477),
3. lag om ändring i lagen (1990:1194) om ändring i lagen (1989:700) om ändring i körkortslagen (1977:477),
4. lag om ändring i lagen (1989:702) om ändring i vägtrafikskattelagen (1988:327),
5. lag om ändring i lagen (1990:14) om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift,
6. lag om ändring i lagen (1990:1196) om ändring i lagen (1990:14) om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift.

5 Beslut

Prop. 1992/93:28

Regeringen ansluter sig till föredragandens överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att anta de förslag som föredraganden har lagt fram.

Innehållsförteckning

Prop. 1992/93:28

Propositionen	1
Propositionens huvudsakliga innehåll	1
Propositionens lagförslag	2
1 Förslag till lag om ändring i körkortslagen (1977:477) om ändring i körkortslagen (1977:477)	2
2 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:700) om ändring i körkortslagen (1977:477)	3
3 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:1194) om ändring i lagen (1989:700) om ändring i körkortslagen (1977:477)	5
4 Förslag till lag om ändring i lagen (1989:702) om ändring i vägtrafikskattelagen (1988:327)	6
5 Förslag till lag om ändring i lagen (1990:14) om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift	11
6 Förslag till Lag om ändring i lagen (1990:1196) om ändring i lagen (1990:14) om ändring i lagen (1972:435) om överlastavgift	12
Utdrag ur protokoll vid regeringssammanträde den 22 oktober 1992	13
1 Bakgrund	13
2 Överväganden	14
2.1 Allmänna synpunkter	14
2.2 Körkortslagen	15
2.3 Vägtrafikskattelagen	16
2.4 Lagen om överlastavgift	16
3 Upprättade lagförslag	17
4 Hemställan	17
5 Beslut	18

